

I Przedmiotowy system oceniania

Ocena osiągnięć ucznia polega na rozpoznaniu stopnia opanowania przez niego wiadomości i umiejętności rozwiązywania zadań technicznych w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej. Ocenianie służy zatem do sprawdzenia skuteczności procesu dydaktycznego i ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i o postępach w tym zakresie,
- wspomaganie ucznia w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Kryteria oceniania

Oceniając osiągnięcia, należy zwrócić uwagę na:

- rozumienie zjawisk technicznych,
- umiejętność wnioskowania,
- czytanie ze zrozumieniem instrukcji urządzeń i przykładów dokumentacji technicznej,
- czytanie rysunków złożeniowych i wykonawczych,
- umiejętność organizacji miejsca pracy,
- właściwe wykorzystanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych,
- przestrzeganie zasad BHP,
- dokładność i staranność wykonywania zadań.

Ocenę osiągnięć ucznia można sformułować z wykorzystaniem zaproponowanych kryteriów odnoszących się do sześciostopniowej skali ocen.

- **Stopień celujący** otrzymuje uczeń, który pracuje systematycznie, wykonuje wszystkie zadania samodzielnie, a także starannie i poprawnie pod względem merytorycznym. Opanował wymaganą wiedzę i umiejętności, wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji, a podczas wykonywania praktycznych zadań przestrzega zasad BHP, bezpiecznie posługuje się narzędziami i dba o właściwą organizację miejsca pracy.
- **Stopień bardzo dobry** przysługuje uczniowi, który pracuje systematycznie i z reguły samodzielnie oraz wykonuje zadania poprawnie pod względem merytorycznym. Ponadto wykonuje działania techniczne w odpowiednio zorganizowanym miejscu pracy i z zachowaniem podstawowych zasad bezpieczeństwa.
- **Stopień dobry** uzyskuje uczeń, który podczas pracy na lekcjach korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów. W czasie wykonywania prac praktycznych właściwie dobiera narzędzia i utrzymuje porządek na swoim stanowisku pracy.
- **Stopień dostateczny** przeznaczony jest dla ucznia, który pracuje systematycznie, ale podczas realizowania działań technicznych w dużej mierze

korzysta z pomocy innych osób, a treści nauczania opanował na poziomie niższym niż dostateczny.

- **Stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który z trudem wykonuje działania zaplanowane do zrealizowania podczas lekcji, ale podejmuje w tym kierunku starania. Na sprawdzianach osiąga wyniki poniżej oceny dostatecznej. Pracuje niesystematycznie, często jest nieprzygotowany do lekcji.
- **Stopień niedostateczny** uzyskuje uczeń, który nie zdobył wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W trakcie pracy na lekcji nie wykazuje zaangażowania, przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

Podczas oceniania osiągnięć uczniów poza wiedzą i umiejętnościami należy wziąć pod uwagę:

- aktywność podczas lekcji,
- zaangażowanie w wykonywane zadania,
- umiejętność pracy w grupie,
- obowiązkowość i systematyczność,
- udział w pracach na rzecz szkoły i ochrony środowiska naturalnego.

W wypadku techniki trzeba ponadto uwzględnić stosunek ucznia do wykonywania działań praktycznych. Istotne są też: pomysłowość konstrukcyjna, właściwy dobór materiałów, estetyka wykonania oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Ocena powinna przede wszystkim odzwierciedlać indywidualne podejście ucznia do lekcji, jego motywację i zaangażowanie w pracę.

Metody sprawdzania osiągnięć

Ocena osiągnięć jest integralną częścią całego procesu nauczania. Najpełniejszy obraz wyników ucznia można uzyskać wówczas, gdy ocenianie będzie systematyczne i oparte na różnorodnych sposobach weryfikowania wiedzy oraz umiejętności. W nauczaniu techniki ocenie mogą podlegać następujące formy pracy:

- test,
- sprawdzian,
- zadanie praktyczne,
- zadanie domowe,
- aktywność na lekcji,
- odpowiedź ustna,
- praca pozalekcyjna (np. konkurs, projekt).

W ocenianiu szkolnym dąży się do spełnienia wymogów obiektywności poprzez jasność kryteriów i procedur oceny. Należy informować uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach oceniania i wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania, a także o sposobie sprawdzania osiągnięć młodych ludzi. Jawna i dobrze uzasadniona ocena jest bowiem dla ucznia źródłem informacji wspierających jego rozwój i może być zachętą do podejmowania działań technicznych.

I Przedmiotowy system oceniania

Ocena osiągnięć ucznia polega na rozpoznaniu stopnia opanowania przez niego wiadomości i umiejętności rozwiązywania zadań technicznych w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej. Ocenianie służy zatem do sprawdzenia skuteczności procesu dydaktycznego i ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i o postępach w tym zakresie,
- wspomaganie ucznia w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Kryteria oceniania

Oceniając osiągnięcia, należy zwrócić uwagę na:

- rozumienie zjawisk technicznych,
- umiejętność wnioskowania,
- czytanie ze zrozumieniem instrukcji urządzeń i przykładów dokumentacji technicznej,
- czytanie rysunków złożeniowych i wykonawczych,
- umiejętność organizacji miejsca pracy,
- właściwe wykorzystanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych,
- przestrzeganie zasad BHP,
- dokładność i staranność wykonywania zadań.

Ocenę osiągnięć ucznia można sformułować z wykorzystaniem zaproponowanych kryteriów odnoszących się do sześciostopniowej skali ocen.

- **Stopień celujący** otrzymuje uczeń, który pracuje systematycznie, wykonuje wszystkie zadania samodzielnie, a także starannie i poprawnie pod względem merytorycznym. Opanował wymaganą wiedzę i umiejętności, wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji, a podczas wykonywania praktycznych zadań przestrzega zasad BHP, bezpiecznie posługuje się narzędziami i dba o właściwą organizację miejsca pracy.
- **Stopień bardzo dobry** przysługuje uczniowi, który pracuje systematycznie i z reguły samodzielnie oraz wykonuje zadania poprawnie pod względem merytorycznym. Ponadto odpowiednio organizuje swoje stanowisko pracy i zachowuje podstawowe zasady bezpieczeństwa.
- **Stopień dobry** uzyskuje uczeń, który na lekcjach korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów. W czasie wykonywania prac praktycznych właściwie dobiera narzędzia i utrzymuje porządek na swoim stanowisku.
- **Stopień dostateczny** przeznaczony jest dla ucznia, który pracuje systematycznie, ale podczas realizowania działań technicznych w dużej mierze

korzysta z pomocy innych osób, a treści nauczania opanował na poziomie niższym niż dostateczny.

- **Stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który z trudem wykonuje działania zaplanowane do zrealizowania podczas lekcji, ale podejmuje w tym kierunku starania. Na sprawdzianach osiąga wyniki poniżej oceny dostatecznej. Pracuje niesystematycznie, często jest nieprzygotowany do lekcji.
- **Stopień niedostateczny** uzyskuje uczeń, który nie zdobył wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W trakcie pracy na lekcji nie wykazuje zaangażowania, przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

Oceniając osiągnięcia uczniów, poza wiedzą i umiejętnościami należy wziąć pod uwagę:

- aktywność podczas lekcji,
- zaangażowanie w wykonywane zadania,
- umiejętność pracy w grupie,
- obowiązkowość i systematyczność,
- udział w pracach na rzecz szkoły i ochrony środowiska naturalnego.

W wypadku techniki trzeba ponadto uwzględnić stosunek ucznia do wykonywania działań praktycznych. Istotne są też: pomysłowość konstrukcyjna, właściwy dobór materiałów, estetyka wykonania oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Ocena powinna przede wszystkim odzwierciedlać indywidualne podejście ucznia do lekcji, jego motywację i zaangażowanie w pracę.

Metody sprawdzania osiągnięć

Ocena osiągnięć jest integralną częścią procesu nauczania. Najpełniejszy obraz wyników ucznia daje ocenianie systematyczne i oparte na różnorodnych sposobach weryfikowania wiedzy oraz umiejętności. W nauczaniu techniki oceniać można następujące formy pracy:

- test,
- sprawdzian,
- zadanie praktyczne,
- zadanie domowe,
- aktywność na lekcji,
- odpowiedź ustną,
- pracę pozalekcyjną (np. konkurs, projekt).

W ocenianiu szkolnym dąży się do spełnienia wymogów obiektywności poprzez jasność kryteriów i procedur oceny. Należy informować uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach oceniania i wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania, a także o sposobie sprawdzania osiągnięć młodych ludzi. Jawna i dobrze uzasadniona ocena jest bowiem dla ucznia źródłem informacji wspierających jego rozwój i może być zachętą do podejmowania działań technicznych.

Przedmiotowy System Oceniania z techniki i zajęć technicznych

Jak to działa? Program nauczania ogólnego zajęć technicznych w
klasie IV –VI autorstwa Lecha Łabeckiego

I CELEM PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA JEST:

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych postępach w tym zakresie.
2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

II WYMAGANIA PROGRAMOWE

1. Uczniowie informowani są o szczegółowych wymaganiach do jednostek tematycznych przed rozpoczęciem realizacji tych jednostek.
2. Nauczyciel jest obowiązany, na podstawie opinii publicznej lub niepublicznej poradni psychologiczno- pedagogicznej, w tym publicznej lub niepublicznej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.
3. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowane wymagań edukacyjnych do

indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.

III OCENIANIU PODLEGAJĄ NASTĘPUJĄCE OBSZARY:

1. Wiedza teoretyczna objęta programem nauczania.
2. Umiejętność zastosowania wiadomości teoretycznych w praktyce.
3. Umiejętności wykonania dokumentacji technicznej.
4. Estetyka wykonania dokumentacji technicznej.
5. Umiejętność znalezienia rozwiązania w sytuacjach nowych.
6. Aktywność i kreatywność własna ucznia.
7. Umiejętność pracy w małych grupach oraz w zespole.
8. Zaangażowanie i aktywność na lekcji.
9. Umiejętność odnalezienia i przygotowania materiałów poza pracownią.

IV FORMY AKTYWNOŚCI UCZNIĄ PODLEGAJĄCE OCENIE:

1. Udział w konkursach.
2. Prace na rzecz ochrony środowiska.
3. Kartkówki.
4. Odpowiedzi ustne.
5. Prace, zadania w zeszycie ćwiczeń oraz jego prowadzenie.
6. Przestrzeganie regulaminu pracowni.
7. Prace wytwórcze.
8. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego.
9. Obserwacja ucznia:
  - a. przygotowanie do lekcji,
  - b. aktywność na lekcji,
  - c. praca w grupie.

Hierarchia ważności ocen odpowiada kolejności ich wymienienia.

V KRYTERIA USTALANIA OCENY:

- 1. Przy ocenianiu zajęć praktycznych będą brane pod uwagę:**
  - a. przygotowanie stanowiska pracy i przestrzeganie zasad BHP,
  - b. organizacja pracy,
  - c. ład i porządek na stanowisku pracy,
  - d. sprawność w posługiwaniu się narzędziami,
  - e. oszczędne gospodarowanie materiałami,
  - f. estetyka wykonywanej pracy,
  - g. samodzielność pracy.
- 2. Przy ocenianiu prac pisemnych będą brane pod uwagę:**
  - a. spójność merytoryczna i językowa przedmiotu,
  - b. zastosowanie właściwego języka przedmiotu,
  - c. prawidłowość estetyka wykonania rysunków.
- 3. Przy ocenianiu prac dodatkowych będą brane pod uwagę:**
  - a. Pomysłowość, inwencja twórcza i nowatorstwo,
  - b. Samodzielność, zaangażowanie oraz ilość włożonej pracy,

c. Różnorodność zastosowania materiałów i technik.

VI CZĘSTOTLIWOŚĆ POMIARU:

1. **Kartkówki** sprawdzające opanowanie i rozumienie wiadomości bieżących z co najwyżej 3 ostatnich tematów. Nauczyciel nie ma obowiązku zapowiadania kartkówek.

Uczeń, który nie pisał kartkówki z powodu nieobecności w szkole, pisze ją w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

Uczeń ma prawo poprawić ocenę z kartkówki w ciągu dwóch tygodni po otrzymaniu oceny. Termin i formę poprawy ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem.

Skala ocen

0% - 30%	niedostateczny (1)
31% - 50%	dopuszczający (2)
51% - 70%	dostateczny (3)
71% - 90%	dobry (4)
91% - 99%	bardzo dobry (5)
99% - 100%	celujący (6)

Przy ustalaniu ocen z odpowiedzi ustnych i prac domowych stosuje się kryteria jak przy kartkówkach.

Aktywność i szczególne zaangażowanie w rozwiązywanie problemów na lekcji nagradza się znakiem „+”. Po zdobyciu 5 plusów uczeń otrzymuje ocenę „celujący”, a trzech ocenę „bardzo dobry”.

2. Odpowiedzi ustne nie mniej niż raz u każdego ucznia w ciągu półrocza.
3. Prace domowe nie mniej niż raz w ciągu półrocza. Uczeń może 2 razy w ciągu półrocza nie mieć odrobionej pracy domowej, jeżeli zgłosi ten fakt nauczycielowi na początku lekcji. Ponadto uczeń ma obowiązek uzupełnić brakującą pracę domową na następną lekcję.
4. Nauczyciel wystawia każdemu uczniowi przynajmniej jedną ocenę w miesiącu, jeżeli uczeń uczestniczył, w co najmniej trzech godzinach zajęć dydaktycznych.
5. W przypadku 5- dniowej i dłuższej absencji chorobowej ucznia nauczyciel ma obowiązek umożliwić uczniowi uzupełnienie wiadomości i umiejętności w ciągu tygodnia i wstrzymać się od oceniania w tym okresie.
6. Nauczyciel jest zobowiązany do sprawdzenia prac pisemnych w ciągu dwóch tygodni, poinformowania uczniów o ocenie oraz pokazania prac uczniom, omówienia ich i ustalenia sposobu dokonania poprawy błędów.
7. Nauczyciel w czasie sprawdzania prac pisemnych uczniów ma obowiązek poprawiania błędów ortograficznych, interpunkcyjnych i językowych.

VII KOMUNIKOWANIE WYNIKÓW:

1. Wyniki z kartkówek omawiane są na lekcjach.

2. Prace pisemne (przechowywane do końca roku szkolnego) są do wglądu.
3. Uczeń jest informowany na bieżąco o otrzymywanych ocenach częściowych. Każda ocena jest jawna. Rodzice lub prawni opiekunowie mogą zapoznać się z oceną osiągnięć ucznia na wyznaczonych konsultacjach i zebraniach wychowawcy z rodzicami. Na życzenie rodzica lub opiekuna nauczyciel uzasadnia wystawioną ocenę.

VIII ZASADY USTALANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ ORAZ OGÓLNE KRYTERIA OCEN:

1. Począwszy od czwartej klasy szkoły podstawowej co najmniej na tydzień przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele są obowiązani poinformować ucznia, a wychowawcy przynajmniej jednego z rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanych dla ucznia rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów mają obowiązek wpisać przewidywane oceny w dzienniku lekcyjnym długopisem w ostatniej kolumnie przed oceną roczną najpóźniej na 2 dni robocze przed zebraniem z rodzicami. O przewidywanych ocenach nauczyciel informuje ucznia na zajęciach edukacyjnych zaś wychowawca informuje rodzica (prawnego opiekuna) na zebraniu z rodzicami.
2. Każda wystawiona ocena śródroczna lub roczna jest jawna i uzasadniona przez nauczyciela. Przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej bierze się w szczególności pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć a następnie hierarchię ocen częściowych. Waga stopni maleje zgodnie z porządkiem z punktu IV.
3. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne wystawiane są z ocen częściowych. Oceny śródroczne i roczne nie muszą być średnią arytmetyczną ocen częściowych.
  - Uczeń, który otrzymał półroczną ocenę niedostateczną powinien przystąpić do sprawdzianu poprawkowego w terminie ustalonym przez nauczyciela po zasięgnięciu opinii ucznia.
  - Zakres wymagań na sprawdzian obejmuje wiadomości i umiejętności tylko na ocenę *dopuszczający*.
  - Ze sprawdzianu poprawkowego uczeń może uzyskać maksymalnie ocenę *dopuszczający*.
  - W przypadku, gdy uczeń z przyczyn nieusprawiedliwionych nie przystąpi do sprawdzianu poprawkowego, otrzymuje ocenę *niedostateczny*.
  - Ocena ze sprawdzianu poprawkowego jest wpisywana na drugie półrocze jako ocena częściowa i ma decydujący wpływ na ocenę roczną.
  - Uczeń, który był nieklasyfikowany na pierwsze półrocze, powinien przystąpić do sprawdzianu klasyfikacyjnego w terminie ustalonym przez nauczyciela po zasięgnięciu opinii ucznia.
  - Zakres wymagań na sprawdzian klasyfikacyjny obejmuje wiadomości i umiejętności ze wszystkich poziomów.
  - W przypadku, gdy uczeń z przyczyn nieusprawiedliwionych nie przystąpi do sprawdzianu klasyfikacyjnego, otrzymuje ocenę *niedostateczny*.
  - Ocena ze sprawdzianu klasyfikacyjnego jest wpisywana na drugie półrocze jako ocena częściowa i ma decydujący wpływ na ocenę roczną.

1. Ocena roczna jest oceną podsumowującą osiągnięcia edukacyjne w danym roku szkolnym.

IX TRYB POPRAWIANIA PROPONOWANEJ OCENY ROCZNEJ:

- 1) Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen cząstkowych jest równa ocenie, o którą się ubiega, lub od niej wyższa.
- 2) Warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana:
  - a) usprawiedliwienie wszystkich nieobecności na zajęciach;
  - b) przystąpienie do wszystkich przeprowadzanych przez nauczyciela sprawdzianów;
  - c) uzyskanie ze wszystkich sprawdzianów ocen pozytywnych, również w trybie poprawy ocen niedostatecznych;
  - d) skorzystanie z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy.
- 3) Uczeń ubiegający się o podwyższenie oceny zwraca się z pisemną prośbą w formie podania do nauczyciela przedmiotu, w ciągu 3 dni od zgodnego z zapisami statutu terminu poinformowania uczniów o przewidywanych ocenach rocznych.
- 4) Nauczyciel informuje dyrekcję o ubieganiu się przez ucznia o podwyższenie oceny.
- 5) W przypadku spełnienia przez ucznia wszystkich warunków z punktu 2, nauczyciel przedmiotu wyraża zgodę na przystąpienie do poprawy oceny.
- 6) W przypadku niespełnienia któregośkolwiek z warunków wymienionych w punkcie 2 prośba ucznia zostaje odrzucona, a nauczyciel odnotowuje na podaniu przyczynę jej odrzucenia
- 7) Uczeń spełniający wszystkie warunki najpóźniej na 5 dni roboczych przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela przedmiotu sprawdzianu pisemnego.
- 8) Sprawdzian, oceniony zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania, zostaje dołączony do dokumentacji nauczyciela.
- 9) Poprawa oceny rocznej może nastąpić jedynie w przypadku, gdy sprawdzian został zaliczony na ocenę, o którą ubiega się uczeń lub ocenę wyższą.
- 10) Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny proponowanej, niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy.

X PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA (PSO) JEST ZGODNY Z ZASADAMI SZKOLNEGO SYSTEMU OCENIANIA (SSO)

XI WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY STANOWIĄ ZAŁĄCZNIK DO PSO.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z zajęć technicznych w klasie czwartej

Ocena „dopuszczający”

Uczeń:

- * zna swoje miejsce pracy,
- * umie zorganizować miejsce pracy i odpowiednio o nie dbać,
- * zna drogę ewakuacyjną z pracowni i szkoły,
- * potrafi odpowiednio postępować w razie ogłoszenia alarmu wymagającego ewakuacji z pracowni i szkoły,
- * rozumie znaczenie umieszczania znaków bezpieczeństwa na terenie obiektu użyteczności publicznej,
- * zna podstawowe kształty znaków,
- * rozumie znaczenie ochrony środowiska,
- * potrafi określić źródła zanieczyszczenia środowiska,
- * rozumie znaczenie segregacji śmieci,
- * wie, co to są przepisy ruchu drogowego,
- * zna skutki nieprawidłowego zachowania się na drodze,
- * zna zasady bezpiecznego poruszania się pieszych po drodze indywidualnie,
- * rozumie konieczność wprowadzenia odpowiedniego wieku i wyposażenia roweru w celu dopuszczenia do ruchu drogowego rowerzystów,
- * rozumie konieczność znajomości przepisów ruchu drogowego dotyczących rowerzysty,
- * rozróżnia poszczególne manewry na drodze,
- * potrafi opisać budowę roweru,
- * potrafi omówić przeznaczenie poszczególnych elementów w rowerze,
- * rozumie konieczność przeprowadzenia czynności obsługi technicznej roweru,
- * rozumie niebezpieczeństwo związane z nieprawidłowym przygotowaniem roweru do jazdy,
- * rozróżnia pojęcie pieszy i rowerzysty,
- * rozumie znaczenie znaków dotyczących rowerzystów,
- * rozumie pojęcie „skrzyżowanie”,
- * zna czynniki wpływające na zatrzymanie pojazdu,
- * potrafi prawidłowo zachować się w miejscu wypadku,
- * rozumie konieczność przestrzegania przepisów ruchu drogowego,
- * potrafi poruszać się rowerem na placu,

Ocena „dostateczny”

Ocenę „dostateczny” otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę „dopuszczający” i ponadto:

- * zna zasady wydawania i korzystania z narzędzi w pracowni,
- * wie, gdzie znajduje się apteczka i sprzęt ppoż.,
- * umie czytać informacje umieszczoną na wybranych znakach bezpieczeństwa,
- * potrafi wymienić surowce wtórne, które można odzyskać w gospodarstwie domowym,
- * wie, w jaki sposób ograniczyć „produkcję” śmieci w swoim gospodarstwie domowym,
- * rozumie sens racjonalnego korzystania z energii elektrycznej, gazu, wody,
- * zna historię roweru,
- * zna obowiązkowe wyposażenie roweru,
- * potrafi wymienić elementy elektryczne roweru,
- * potrafi wykonać podstawowe czynności związane z obsługą elektryczną roweru,

- * potrafi ze zrozumieniem odczytać instrukcję obsługi roweru,
- * zna podstawowe pojęcia kodeksu drogowego,
- * wie, z jakich elementów składa się droga,
- * rozumie międzynarodowe znaczenie oznakowania dróg,
- * potrafi bezpiecznie korzystać ze środków komunikacji publicznej,
- * zna znaczenie wybranych znaków drogowych dotyczących pieszego,
- * rozumie konieczność posiadania karty rowerowej,
- * zna warunki, jakie musi spełniać rowerzysta, aby mógł być dopuszczony do ruchu drogowego,
- * zna hierarchię ważności norm, znaków i sygnałów oraz poleceń,
- * potrafi prawidłowo omówić poszczególne manewry,
- * wie, kiedy rowerzysta staje się pieszym,
- * zna poszczególne grupy znaków drogowych,
- * zna zasady obowiązujące na skrzyżowaniach zarówno oznaczonych jak i nie oznaczonych,
- * rozumie pojęcie „bezpieczna prędkość”,
- * zna numery alarmowe,
- * potrafi wymienić przyczyny powstawania wypadków drogowych,
- * potrafi prawidłowo poruszać się rowerem na placu lub w miasteczku ruchu drogowego.

Ocena „dobry”

Ocenę „dobry” otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę „dostateczny” i ponadto:

- * potrafi odpowiednio postępować w razie skaleczenia i wypadku,
- * potrafi udzielić pomocy koledze w razie skaleczenia,
- * potrafi wskazać oznaczenie drogi ewakuacyjnej w szkole, sklepie,
- * umie odczytać informacje umieszczoną na znakach bezpieczeństwa umieszczonych w pracowni, szkole,
- * potrafi odczytać symbole recyklingu na opakowaniach,
- * zna przyczyny powstawania dziury ozonowej i efektu cieplarnianego,
- * zna odpady szczególnie niebezpieczne dla środowiska i miejsca ich składowania,
- * rozumie zasadę przekazywania napędu za pomocą przekładni,
- * rozumie znaczenie poruszania się rowerem jako ekologicznym środkiem transportu,
- * potrafi z pomocą osoby dorosłej wykonać obsługę techniczną roweru zgodnie z instrukcją,
- * potrafi korzystać z kodeksu drogowego,
- * potrafi omówić najczęstsze przyczyny wypadków drogowych z udziałem pieszych,
- * zna obowiązkowe wyposażenie roweru,
- * zna przepisy dotyczące rowerzysty,
- * zna definicje poszczególnych manewrów,
- * wie, w jakich miejscach zabronione jest wykonywanie poszczególnych manewrów,
- * zna zasady korzystania przez rowerzystów z chodnika,
- * zna przepisy zabraniające korzystania przez rowerzystów z chodnika,
- * zna wybrane znaki drogowe poziome i pionowe dotyczące rowerzysty,
- * wie, jak się zachować wobec pojazdów uprzywilejowanych,
- * zna hierarchię znaków i sygnałów drogowych,
- * zna czynniki mające wpływ na czas reakcji,

- * potrafi prawidłowo powiadomić służby ratunkowe o miejscu wypadku i stanie poszkodowanych,
- * zna obowiązujące prędkości poruszania się pojazdów,
- * odnajduje w rozkładzie jazdy dogodne połączenie z przesiadką
- * potrafi przygotować rower do jazdy (sprawdzić jego stan techniczny, wyregulować wysokość siodełka do wzrostu osoby jadącej).

Ocena „bardzo dobry”

Ocenę „bardzo dobry” otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę „dobry” i ponadto:

- * wzorowo organizuje swoje stanowisko pracy,
- * potrafi obsługiwać sprzęt przeciwpożarowy (gaśnica),
- * umie odczytać informację umieszczoną na większości znaków bezpieczeństwa,
- * potrafi znaleźć informacje o znakach bezpieczeństwa w Polskich Normach, oraz Internecie,
- * potrafi wytłumaczyć związek między produkcją, np. prądu elektrycznego, a zanieczyszczeniem środowiska,
- * potrafi opisać elementy poszczególnych układów w rowerze, precyzyjnie opisać ich rolę,
- * zna ścieżki rowerowe w najbliższej okolicy,
- * potrafi samodzielnie wykonać obsługę techniczną roweru zgodnie z instrukcją,
- * wie, w jakie elementy nie może być wyposażony rower,
- * zna zasady przewożenia bagażu rowerem,
- * potrafi prawidłowo wykonać poszczególne manewry na rowerze w miasteczku ruchu drogowego, na placu,
- * zna zasady przewożenia osób rowerem,
- * zna wszystkie znaki drogowe poziome i pionowe dotyczące rowerzysty,
- * prawidłowo przejeżdża przez skrzyżowania na placu lub w miasteczku ruchu drogowego,
- * potrafi zmierzyć swój czas reakcji,
- * potrafi udzielić pierwszej pomocy,
- * potrafi odczytać informację z opakowania leków dotyczące prowadzenia pojazdów po ich zażyciu,
- * uzyskał kartę rowerową,
- * posługuje się narzędziami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa,
- * wybiera dogodne połączenie środkami komunikacji publicznej,
- * projektuje piktogram, wykazując się pomysłowością.

Ocena „celujący”

Ocenę „celujący” otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę „bardzo dobry” i ponadto:

- * jest członkiem drużyny harcerskiej,
- * reprezentuje szkołę na zawodach, np. BRD,
- * potrafi samodzielnie wykonać projekt znaku bezpieczeństwa zgodnie z zasadami zawartymi w Polskich Normach,
- * czynnie uczestniczy w akcjach zbiórki baterii, opakowań aluminiowych, makulatury
- * bierze udział w konkursach poświęconych ekologii,
- * potrafi omówić konstrukcję rowerów wyścigowych (dojazdy terenowej, do jazdy na czas na torze wyścigowym i na szosie),

- * potrafi zaplanować klasową wycieczkę rowerową,
- * potrafi samodzielnie wykonać drobne naprawy roweru (wymiana żarówki, regulacja hamulców, regulacja przerzutek),
- * wykonuje pracę w sposób twórczy
- * potrafi omówić zasady: ograniczonego zaufania, szczególnej ostrożności,
- * zna zasady bezpiecznego poruszania się kolumn pieszych po drodze,
- * zna warunki dopuszczenia rowerzysty i roweru do ruchu drogowego w krajach Unii Europejskiej,
- * zna przepisy dotyczące poruszania się kolumn rowerowych,
- * potrafi omówić nieprawidłowości przy wykonywaniu manewrów na rowerze przez kolegów,
- * zna dozwoloną prędkość, z jaką rowerzysta może poruszać się po chodniku,
- * potrafi kierować ruchem drogowym na skrzyżowaniu, na placu lub w miasteczku ruchu drogowego,
- * potrafi zdiagnozować w rowerze stan ogumienia i stan hamulców,
- * potrafi prawidłowo pokierować grupą sanitarną w miejscu wypadku na placu lub w miasteczku ruchu drogowego,
- * potrafi przedstawić wnioski, co należy zrobić, aby wypadków było mniej,
- * formułuje ocenę gotowej pracy.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z techniki w klasie piątej

Ocena „dopuszczający”

Uczeń:

- * rozumie znaczenie ochrony środowiska,
- * potrafi określić źródła zanieczyszczenia środowiska,
- * rozumie znaczenie segregacji śmieci,
- * zna historię produkcji papieru,
- * potrafi wymienić surowce do produkcji papieru,
- * potrafi prawidłowo zorganizować swoje stanowisko pracy,
- * bezpiecznie i prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki papieru,
- * potrafi docenić znaczenie lasów dla życia człowieka,
- * rozumie skutki nieodpowiedzialnego pozyskiwania drewna,
- * rozróżnia i prawidłowo nazywa podstawowe narzędzia do obróbki drewna,
- * zna rośliny i zwierzęta, z których uzyskuje się włókna do produkcji materiałów włókienniczych,
- * rozumie znaczenie umieszczania metek ubraniowych,
- * dba o ład i porządek na swoim stanowisku pracy,
- * zna zasady zachowania się przy stole,
- * zna zasady przygotowania posiłku,
- * zna pojęcie *dobowa norma energetyczna*,
- * rozumie znaczenie dokumentacji technicznej,
- * wie w jaki sposób produkowany jest prąd elektryczny w elektrowni cieplnej,
- * potrafi wymienić inne sposoby produkcji prądu elektrycznego,
- * zna podstawowe symbole elektryczne,
- * zna zasady rysowania symboli i schematów elektrycznych,

Ocena „dostateczny”

Ocenę „dostateczny” otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę „dopuszczający” i ponadto:

- * potrafi wymienić surowce wtórne, które można odzyskać w gospodarstwie domowym,
- * wie, w jaki sposób ograniczyć „produkcję śmieci” w swoim gospodarstwie domowym,
- * rozumie sens racjonalnego korzystania z energii elektrycznej, gazu, wody,
- * wie, w jaki sposób produkuje się papier,
- * rozumie znaczenie odzyskiwania makulatury,
- * umie z pomocą kolegi, nauczyciela „wyprodukować” papier czerpany,
- * racjonalnie gospodaruje materiałami,
- * potrafi wymienić zalety i wady przedmiotów wykonanych z drewna,
- * rozumie konieczność produkcji materiałów drewnopochodnych,
- * potrafi wymienić kilka gatunków drzew iglastych i liściastych,
- * rozróżnia i prawidłowo nazywa podstawowe narzędzia, przyrządy pomiarowe i przybory do obróbki drewna oraz potrafi określić ich przeznaczenie,
- * wie, w jaki sposób otrzymuje się włókno naturalne,
- * potrafi odczytać symboli na metkach ubraniowych z pomocą tablicy znaków,
- * potrafi prawidłowo i bezpiecznie posługiwać się narzędziami do obróbki materiałów włókienniczych,
- * wie, gdzie znalazły zastosowanie tworzywa sztuczne,

- * potrafi wskazać w swoim środowisku przedmioty wykonane z tworzyw sztucznych,
- * potrafi odczytać ze zrozumieniem instrukcję obsługi danego urządzenia,
- * rozumie zasadę jego działania,
- * rozumie znaczenie i rolę w organizmie poszczególnych składników pokarmowych,
- * potrafi wskazać źródło występowania poszczególnych składników pokarmowych,
- * zna zasady kulturalnego podawania i spożywania posiłku,
- * potrafi samodzielnie przygotować posiłek,
- * potrafi odczytać kaloryczność produktów z książki kucharskiej,
- * rozumie znaczenie norm w technice,
- * zna elementy rysunku technicznego,
- * zna zasady wykreślania rysunku technicznego,
- * potrafi wykonać prostopadłością z plasteliny na podstawie trzech rzutów prostokątnych z zachowaniem wymiarów,
- * zna podstawowe pojęcia z kodeksu drogowego,
- * wie, z jakich elementów składa się droga,
- * rozumie międzynarodowe znaczenie oznakowania dróg,

Ocena „dobry”

Ocenę „dobry” otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę „dostateczny” i ponadto:

- * potrafi odczytać symbole recyklingu na opakowaniach,
- * zna przyczyny powstawania dziury ozonowej i efektu cieplarnianego,
- * zna odpady szczególnie niebezpieczne dla środowiska i miejsca ich składowania,
- * potrafi określić podstawowe gatunki papieru,
- * potrafi samodzielnie „wyprodukować” papier czerpany,
- * zna proces wytwarzania materiałów drewnopochodnych i związane z tym problemy z ochroną środowiska,
- * potrafi wskazać możliwości zagospodarowania odpadów z drewna,
- * umie nazwać poszczególne operacje technologiczne związane z obróbką drewna,
- * prawidłowo dobiera i posługuje się podstawowymi narzędziami, przyrządami pomiarowymi i przyborami do obróbki drewna,
- * zna proces otrzymywania włókna lnianego,
- * wie, w jaki sposób otrzymuje się tkaninę i dzianinę,
- * potrafi samodzielnie odczytać znaczenie symboli na metkach ubraniowych,
- * zna sposoby numeracji odzieży,
- * docenia znaczenie tworzyw sztucznych,
- * potrafi wymienić zalety tworzyw sztucznych,
- * rozumie problemy ekologiczne związane ze składowaniem i utylizacją tworzyw sztucznych,
- * zna nazwy podstawowych tworzyw sztucznych,
- * prawidłowo dobiera narzędzia do wykonywanych operacji technologicznych,
- * docenia znaczenie warzyw i owoców w żywieniu człowieka,
- * potrafi odczytać informacje na gotowych produktach żywnościowych,
- * potrafi ułożyć jadłospis dla siebie na jeden dzień,
- * wie, od czego zależy dobową normę energetyczną,
- * wie, ile wynosi dobową normę energetyczną w jego wieku,
- * rozumie konieczność wymiarowania rysunku i zna zasady wymiarowania,
- * zna zasady rysowania w rzutach prostokątnych,
- * zna rodzaje pisma technicznego,

- * potrafi wykonać proste bryły (składające się z dwóch prostopadłościów) z plasteliny na podstawie trzech rzutów prostokątnych,
- * potrafi wymienić elementy elektryczne przykładowych urządzeń elektrycznych w gospodarstwie domowym,
- * potrafi czytać schematy elektryczne,
- * umie zmontować obwód elektryczny na podstawie schematu,
- * potrafi opisać rolę poszczególnych elementów wykonanej instalacji,
- * potrafi korzystać z kodeksu drogowego.

Ocena „bardzo dobry”

Ocenę „bardzo dobry” otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę „dobry” i ponadto:

- * potrafi wytłumaczyć związek między produkcją, np. prądu elektrycznego, a zanieczyszczeniem środowiska,
- * potrafi wytłumaczyć związek między produkcją papieru a zmianami środowiska,
- * potrafi określić zastosowanie poszczególnych gatunków papieru,
- * potrafi samodzielnie wyprodukować papier czerpany z ozdobami (zasuszone kwiaty, liście itp.)
- * zna zawody związane z lasem i obróbką drewna,
- * zna budowę pnia drewna,
- * potrafi rozpoznać podstawowe gatunki drewna,
- * potrafi samodzielnie przenieść wymiary z rysunku na materiał,
- * zna zalety i wady materiałów włókienniczych pochodzenia naturalnego i sztucznego,
- * wie, gdzie można przekazać niepotrzebną odzież,
- * potrafi samodzielnie dokonać pomiarów sylwetki i określić rozmiar odzieży,
- * potrafi wymienić wady tworzyw sztucznych,
- * potrafi wytłumaczyć zależność między produkcją tworzyw sztucznych a zanieczyszczeniem środowiska,
- * potrafi przygotować dokumentację techniczną,
- * prawidłowo nazywa poszczególne operacje technologiczne,
- * potrafi wykonać podstawowe czynności konserwacyjne przy danym urządzeniu,
- * potrafi wyjaśnić pojęcie *urządzenie energooszczędne*,
- * potrafi wskazać sposoby zagospodarowania odpadków produktów żywnościowych,
- * potrafi wyjaśnić pojęcie *zdrowa żywność*,
- * zna podstawowe witaminy i składniki mineralne oraz ich rolę w organizmie,
- * potrafi obliczyć wartość energetyczną przygotowanej potrawy,
- * zna skutki nieprawidłowego odżywiania się,
- * potrafi wyjaśnić pojęcie *dieta*,
- * rozumie niebezpieczeństwo wynikające ze stosowania różnego rodzaju diet,
- * potrafi pisać pismem technicznym prostym,
- * potrafi zwymiarować prostą figurę,
- * potrafi wykreślić w rzutach prostokątnych prostą bryłę,
- * potrafi przyporządkować rzutowanie do bryły i bryłę do rzutowania,
- * potrafi wykonać bryły (składające się z trzech prostopadłościów) z plasteliny na podstawie 3 rzutów prostokątnych,
- * wie, w jaki sposób dociera prąd elektryczny do naszych mieszkań,
- * rozumie problem odzyskiwania, składowania i likwidacji baterii i akumulatorów,

- * potrafi narysować prosty schemat elektryczny i zmontować układ na podstawie instrukcji,
- * wie, kto to jest pieszy, uczestnik ruchu, kierowca i kierujący ruchem.

Ocena „celujący”

Ocenę „celujący” otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę „bardzo dobry” i ponadto:

- * czynnie uczestniczy w akcjach zbiórki baterii, opakowań aluminiowych, makulatury,
- * bierze udział w konkursach poświęconych ekologii,
- * uczestniczy w konkursach plastycznych związanych z produkcją i obróbką papieru,
- * potrafi rozpoznać i wymienić nazwy materiałów drewnopochodnych,
- * uczestniczy w zajęciach koła modelarskiego, dekoracyjnego itp.,
- * prezentuje swoje wytwory na konkursach i wystawach,
- * potrafi wykonać samodzielnie karmnik dla ptaków, zakładkę do książki, ozdobną serwetkę, fartuszek itp.,
- * zna podstawowe nazwy włókien sztucznych,
- * potrafi rozróżnić, nazwać i wskazać zastosowanie podstawowych tworzy sztucznych,
- * potrafi odczytać informacje z tabliczki znamionowej urządzenia,
- * potrafi wyjaśnić pojęcia: *konserwanty, polepszacze*,
- * potrafi omówić sposoby konserwowania żywności,
- * potrafi zwymiarować figurę z trzema otworami,
- * potrafi wykreślić w rzutach prostokątnych bryłę składającą się z czterech prostopadłościanów,
- * potrafi dorysować trzeci rzut na podstawie podanych dwóch rzutów,
- * potrafi wskazać błędy w rzutowaniu i wymiarowaniu,
- * potrafi wykonać bryły (składające się z trzech lub czterech prostopadłościanów) z plasteliny na podstawie dwóch rzutów,
- * potrafi wskazać sposoby oszczędzania energii elektrycznej w swoim domu,
- * potrafi wykonać projekt instalacji elektrycznej (np. prostej instalacji alarmowej), narysować schemat i wykonać układ.